

FROMME, Franz, Nederduits publicist en vertaler (Bremen 26 april 1880 - Bremen 29 mei 1960).

Zoon van een classicus, liep het gymnasium te Bremen af en ging in 1899 voor universitaire studie naar Heidelberg, in 1900 naar Kiel, in 1902 naar Freiburg im Breisgau, doch bracht het grootste deel van zijn tijd door met lezen, schrijven en schilderen en reizen, o.a. naar Zweden en Italië. Na zijn huwelijk vestigde hij zich te Lübeck (1908), later te Berlijn; hij ging echter voort met het ondernemen van lange reizen en leefde daarbij hoofdzakelijk van zijn pen. In de Tweede Wereldoorlog verbleef Fromme te Brussel en was als cultureel redacteur verbonden aan de Brüsseler Zeitung.

Fromme leerde in 1911 op een reis naar IJsland Andries Mac Leod kennen, zoon van de Gentse hoogleraar. In 1913 bezocht hij zijn reisgezel en diens familie te Gent en leerde aldus Vlaanderen en de Vlaamse problematiek kennen; zijn Platduits dialect diende hem daarbij als communicatiemiddel. Van 1915 af publiceerde Fromme in de Deutsche Rundschau opstellen over Vlaamse aangelegenheden, die in 1917 ten dele gebundeld werden in zijn boek Belgisches und Unbelgisches en waarvan er één met afwijzend commentaar („Duidelijker kan niet gezegd wat Deutschland met Vlaanderen voorheeft”) vertaald werd door Ernest Claes onder de titel Eene Duitse stem over Vlaanderen's Toekomst, en uitgegeven te Le Havre in 1918. Fromme publiceerde verder over Vlaamse aangelegenheden in Die Tat (1916-'17), later in

Volk und Reich en vele andere tijdschriften, dagen weekbladen; over Nederduitse taal en literatuur publiceerde hij in Dietsche Stemmen (1916) en later eveneens in tal van andere periodieken. Hij schreef ook over de Ierse vrijheidsstrijd. In 1937 leverde hij een uitvoerige bijdrage over Nederlands-Duitse relaties in de 19^e en het begin van de 20^e eeuw voor het verzamelwerk Deutsch-Niederländische Symphonie, en in 1942 bundelde hij zijn Vlaamse herinneringen in een brochure Begegnungen mit Vlamen. Hij vertaalde in het Hoog- en Nederduits o.m. werk van Filip de Pillecijn (Menschen hinter dem Deich, 1958) en Jozef Simons (Kerle und Köpfe, 1940, tweede uitgave 1943).

WERKEN: *Belgisches und Unbelgisches. Ausgewählte Aufsätze* (1917); - *Germanisches Erwachen*, in *Deutsch-Niederländische Symphonie* (1937; tweede uitgave, 1944); - *Begegnungen mit Vlamen* (1942); - *Rückblick*, in *Mitteilungen aus dem Quickborn* (1965, p. 95-99).

LITERATUUR: H. Quistorf en J. Sass, *Niederdeutsches Autorenbuch* (1959); - H. Tomme, *Franz Fromme weldra 80*, in *De Standaard* (21 april 1960); - H. Tomme, *Franz Fromme te Bremen overleden*, in *De Standaard* (3 juni 1960).

LUDO SIMONS